Lieta Nr.129068016/1-0084-17/21

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 10.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L.Podoļska rakstveida procesā izskatot /pers. A/, personas kods /personas kods/ (turpmāk - iesniedzējs) sūdzību par Baldones novada domes Administratīvās komisijas (turpmāk - iestāde) 2016.gada 20.maija lēmumu Nr.D59-5/11,

konstatēja

2016.gada 27.aprīlī iesniedzējai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols EM Nr.001039 par to, ka 2016.gada 7.aprīlī plkst.13.58 /adrese/ ar kadastra Nr./numurs/, zemes gabalā nav veicis zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles nopļaušanu, pieļaujot kūlas izveidošanos. Ir izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - Latvijas APK) 51.panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums (lietas 16.lapa).

Ar Baldones novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 20.maija lēmumu Nr.D59-5/11 iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības uzliekot naudas sodu 140 EUR apmērā (lietas 12.-14.lapa).

2016.gada 10.jūnijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta iesniedzēja sūdzība.

Sūdzībā norādīts, ka iesniedzējs nepiekrīt lēmumam un lūdz to atcelt, jo visi iestādes apsvērumi nav pamatoti un nevar kalpot par pamatu saukšanai pie administratīvās atbildības un naudas sodam.

Uzskata, ka ne protokolā, ne lēmumā nav norādītas normatīvā akta prasības, kuras ir pārkāpis. Proti, Latvijas APK 51.panta otrā daļa noteic, ka par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, uzliek naudas sodu fiziskām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt *euro*. No normas satura redzams, ka administratīvā atbildība ir paredzēta par divu prasību neizpildi – zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšana un zāles nepļaušanu. Likumdevējs ir izvēlējies normas konstrukcijā izmantot saikļa vārdu "un", kas norāda uz to, ka administratīvā atbildība personai iestājas tādā gadījumā, ja tā pieļauj abu pienākumu nepildīšanu. Pretēji būtu situācijā, ja likumdevējs būtu izvēlējies lietot saikli "vai", kas nozīmētu, ka administratīvā atbildība iestājas jau par viena pienākuma no diviem neizpildīšanu.

Latvijas APK 272.pantā, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši Latvijas APK 243.pantam protokols par administratīvo pārkāpumu ir līdzeklis, ar kuru konstatē faktus, uz kuru pamata likumā noteiktā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību. No lēmuma izriet, ka konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma esamību Baldones novada pašvaldības policijas inspektors konstatēja ar protokolu.

Latvijas APK 248.pants nosaka administratīvā pārkāpuma protokola saturu. Protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda protokola sastādīšanas laiku un vietu, protokola sastādītāja vārdu, uzvārdu, institūciju, kuru viņš pārstāv, amatu; ziņas par pārkāpēja personu; administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu, laiku, pārkāpuma būtību, normatīvo aktu un normu, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu; citas ziņas, kas nepieciešamas lietas izlemšanai.

Kā to norādījusi Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija, no Latvijas APK 248.pantā ietvertās likuma jēgas izriet, ka administratīvā pārkāpuma aprakstam jābūt tādam, kas pilnībā ļauj izprast tā būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus lietas materiālos, citiem vārdiem sakot, protokolam jābūt tādam, lai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības varētu zināt ne tikai par kāda pārkāpuma izdarīšanu tā tiek saukta pie atbildības, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības tai tiek inkriminētas. Protokolu, kurā šis apraksts nav sniegts, nevar atzīt par atbilstošu Latvijas APK 248.panta prasībām (*2013.gada 24.janvāra spriedums lietā Nr.142222611*).

Izvērtējot 2016.gada 27.aprīlī sastādīto protokolu EM Nr.001039, var konstatēt, ka tajā nav iekļautas norādes uz pienākumu, ko zemes apsaimniekošanas pasākumu jomā iesniedzējs nebūtu ievērojis vai būtu pārkāpis, kā arī nav dota atsauce uz normatīvo aktu, kurā iesniedzējam šāds pienākums būtu noteikts. Vienīgā atsauce ir uz Latvijas APK 51.panta otro daļu – normu, kurā jau ir paredzēta atbildība, nevis noteikti pienākumi zemes apsaimniekošanas jomā. Turklāt protokolā 8.punktā "ir pārkāpts" ir tukša vieta un norādīta tikai svītra. Līdz ar to var secināt, ka protokols neatbilst Latvijas APK 248.panta nosacījumiem par administratīvā protokola saturu, jo tajā neietvertā informācija neļauj izvērtēt, vai iesniedzējam ar normatīvo aktu sniegtais administratīvā pārkāpuma apraksts ļauj izvērtēt, kāda normatīvā akta prasības iesniedzējs ir pārkāpis, līdz ar to nav iespējams pārbaudīt vai ir izdarīts protokolā norādītais administratīvais pārkāpums, vai iesniedzējs vainīgs tā izdarīšanā. Tādēļ lēmums ir nepamatots un atceļams.

Iestāde konstatēja, ka iesniedzējs nav ievērojis Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" 20., 21.punktu. Iesniedzējs uzskata, ka tas nav pamatots. MK 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" 20.punktā norādīts, ka objekta teritoriju sistemātiski attīra no degtspējīgiem atkritumiem, bet ap ēkām 10 metru platu joslu attīra no sausās zāles un nenovākto kultūraugu atliekām. Ne protokolā, ne iestādes lēmumā nav konstatēts un norādīts, ka teritorijā bijuši kādi atkritumi, jo vairāk, degtspējīgi atkritumi. Nav konstatēts, ka objekta teritorija sistemātiski nav attīrīta, jo viens protokols, kas turklāt neatbilst Latvijas APK 248.panta nosacījumiem, nevar kalpot par pierādījumu sistemātiskumam. Tāpat nav konstatēts, ka 10 metru plata josla nav attīrīta un ir nenovākto kultūraugu atliekas. 21.punktā norādīts, ka zemes īpašnieks (valdītājs) veic nepieciešamos pasākumus, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana. Ne protokolā, ne iestādes lēmumā nav konstatēts un norādīts, ka tas netika darīts. Iesniedzējs atbildīgi izpilda ugunsdrošības normu prasības, veicot nepieciešamos pasākumus, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana – objekta teritorija ir slēgta un apžogota, lai svešie nevarētu tajā ienākt, ir brīva pieeja pie ūdensņemšanas vietas, var brīvi piebraukt pie ēkas utt. Tādēļ lēmums ir nepamatots un atceļams.

Iestāde arī konstatēja, ka iesniedzējs ir saukts uz reģionālo pašvaldības policiju paskaidrojumu sniegšanai, taču nav ieradies un nav arī ziņojusi par neierašanās iemesliem, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona dzīvo ārpus valsts. Uzskata, ka apgalvojums nav pamatots. Iesniedzējs ziņoja par neierašanās iemeslu, zvanot pašvaldības policijai un ziņojot, ka ir 2.grupas invalīds, ka ir grūti ierasties personīgi. Arī apgalvojums, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona dzīvo ārpus valsts, ir maldinošs un neatbilst patiesībai, jo iesniedzējs dzīvo Latvijā, ieskaitot uz protokola sastādīšanas datumu un iestādes sēdes datumu, par ko var pārliecināties Latvijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā.

Tāpat uzskata, ka pati no sevis zāles nesavlaicīga nepļaušana savā īpašumā nevar būt nekāds pārkāpums, jo nav norādīta norma, kas precizē šo nesavlaicīgumu, iestāde savā lēmumā nenorādīja, kas šeit ir domāts ar vārdu "savlaicīgi".

Iestāde savu lēmumu pamatoja ar norādi uz Latvijas APK 243.pantu, izmantojot normas, kuras spēku ir zaudējušas jau 2012.gadā. Proti, iestāde ir atsaukusies uz Latvijas APK 243.apnta pirmo daļu un otro daļu redakcijā, kura bija spēkā līdz 2012.gada 30.jūnijam un aizvietota ar jaunu redakciju no 2012.gada 1.jūlija, kuras nosaukums, saturs, būtība un prasības atšķiras no vecās redakcijas. Tātad, pieņemot lēmumu, iestāde ir iekļāvusi atsauci uz normu redakcijā, kura spēku ir zaudējusi gandrīz četrus gadus pirms iespējamā pārkāpuma konstatācijas brīža.

Lēmumā ir norādīts, ka iestāde nekonstatē atbildību pastiprinošus un atbildību mīkstinošus apstākļus. Iesniedzējs uzskata, ka tas nav pamatoti. Iesniedzējs savlaicīgi informēja iestādi, ka nevarēs piedalīties iestādes sēdē, ziņoja par faktiem, kuri varēja kalpot par mīkstinošiem apstākļiem, bet kuri ne tikai netika norādīti protokolā, kā mīkstinoši, bet pat nebija pieminēti protokolā, proti, iesniedzējs ir 2.grupas invalīds ar tādu slimību un tādām pārnestām operācijām, ka iesniedzējam ir grūti staigāt un vispār kustēties. Ir vientuļais pensionārs, kas dzīvo viens. Ņemot vēra minēto lūdz atcelt iestādes lēmumu (lietas 7.-10.lapa).

Ar 2016.gada 16.jūnija Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses lēmumu iesniedzējas sūdzība pieņemta. Līdz tiesas noteiktajam termiņam - 2016.gada 17.augustam no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei, nav saņemti lietas dalībnieku lūgumi un paskaidrojumi.

Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas un sūdzību izskatīšanas kārtību rajona (pilsētas) tiesā regulē Latvijas APK normas un tieši divdesmit trešā „a" nodaļa.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}panta septīto daļu tiesa izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Atbilstoši Latvijas APK 51.panta otrajai daļai (redakcijā 23.03.2016.-31.05.2016.) par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, —uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt *euro,* bet juridiskajām personām — no septiņsimt līdz divtūkstoš deviņsimt *euro*.

2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" 20.punkts (redakcijā 01.01.2009.-31.08.2016.) nosaka, ka objekta teritoriju sistemātiski attīra no degtspējīgiem atkritumiem, bet ap ēkām 10 metrus platu joslu attīra no sausās zāles un nenovākto kultūraugu atliekām. Savukārt 21.punkts zemes īpašnieks (valdītājs) veic nepieciešamos pasākumus, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana.

Arī šobrīd spēkā esošo 2016.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" 27.punkts nosaka, ka teritoriju uztur brīvu no degtspējīgiem atkritumiem, bet 10 m platu joslu ap objektu attīra no sausās zāles un kultūraugu atliekām. Savukārt 28.punkts nosaka, ka atbildīgā persona veic pasākumus, lai teritorijā nenotiktu kūlas vai zāles degšana.

Lai atzītu, ka iesniedzējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības, nepieciešams konstatēt, vai iesniedzējs administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā nepildīja sev piederošā nekustamā īpašuma (zemes gabala) apsaimniekošanas pasākumus un neveica zāles pļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos.

No lietas materiāliem pievienotajām fotoizdrukām (lietas 22.-23.lapa) redzams, ka teritorijā ir izveidojusies kūla.

Atbilstoši Latvijas APK 243.panta pirmās daļas noteikumiem, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa nosaka, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt atbilstoši minētā panta astotajai daļai, to cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesnese atzīst, ka iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Proti, ka iesniedzējs 2016.gada 7.aprīlī plkst.13.58 /adrese/ ar kadastra Nr./numurs/, zemes gabalā nav veicis zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles nopļaušanu, pieļaujot kūlas izveidošanos, par ko paredzēta atbildība Latvijas APK 51.panta otrajā daļā.

No lietā esošajiem pierādījumiem, nepārprotami redzams, ka ir pieļauta kūlas izveidošanās. Līdz ar to tiesnese tāpat kā iestāde atzīt, ka iesniedzējs nav veicis zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles pļaušanu tā, lai novērstu kūlas veidošanos.

Atbilstoši Latvijas APK 248.panta pirmajai daļai protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda protokola sastādīšanas laiku un vietu, protokola sastādītāja vārdu, uzvārdu, institūciju, kuru viņš pārstāv, amatu; ziņas par pārkāpēja personu; administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu, laiku, pārkāpuma būtību, normatīvo aktu un normu, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu; citas ziņas, kas nepieciešamas lietas izlemšanai. Ja, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, iestādei ir zināma lietas izskatīšanas vieta un laiks, paziņojumu vai pavēsti par lietas izskatīšanas vietu un laiku nesūta un informāciju par lietas izskatīšanas vietu un laiku norāda administratīvā pārkāpuma protokolā.

Kā redzams no administratīvā pārkāpuma protokola, tajā cita starpā norādīta pārkāpuma būtība un normatīvais akts un norma, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu, proti, ka iesniedzējs savā īpašumā /adrese/ ar kadastra Nr./numurs/, zemes gabalā nav veicis zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles nopļaušanu, pieļaujot kūlas izveidošanos, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 51.panta otrajā daļā. Līdz ar to nepamatots ir

iesniedzēja arguments, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav norādītas normatīvā akta prasības, kuras ir pārkāptas. Kā arī noraidāma ir iesniedzēja Latvijas APK 51.panta otrās daļas tulkošanas metode.

Tiesneses ieskatā iestādes atsaukšanās uz Latvijas APK 243.panta redakciju, kas zaudējis spēku, nav uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu, kas būtu par pamatu lēmuma atcelšanai, jo kā izriet no iestādes lēmuma pierādījumu novērtēšana ir veikta atbilstoši spēkā esošām likumu normām, kas nav novedis pie nepareiza lietas izskatīšanas rezultāta.

Tāpat tiesnese iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē citus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai. Turklāt iestāde ir izvērtējusi iesniedzējam uzliktā soda mēra pamatotību un samērīgumu izdarītajam administratīvajam pārkāpumam, ievērojot vispārīgos noteikumus soda uzlikšanai par administratīvo pārkāpumu, ko tiesnese atzīst par atbilstošu administratīvā soda mērķim un nesaskata pamatu ne iesniedzēja atbrīvošanai no administratīvās atbildības, ne soda grozīšanai, jo iesniedzējam piemērots sankcijā paredzētais minimālais naudas sods.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{12}panta otrajai daļai rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Šādos apstākļos tiesnese atzīst, ka iesniedzēja sūdzība un tajā minētie argumenti nav pamatoti, līdz ar to tā ir noraidāma. Savukārt iestādes 2015.gada 26.maija lēmums Nr.D36198 ir likumīgs un pamatots, tāpēc atstājams spēkā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 8.pantu, 9.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu, tiesnese

nosprieda

noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/ sūdzību par Baldones novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 20.maija lēmumu Nr.D59-5/11.

Atstāt negrozītu Baldones novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 20.maija lēmumu Nr.D59-5/11.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no tā pieejamības dienas tiesas kancelejā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L.Podoļska